

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ปัญหาที่เนื่องมาจากยาและผลของการแก้ไขในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ในหอผู้ป่วยอายุรกรรมโรงพยาบาลนครพิงค์	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอำไพ ทวีอภิรดีเจริญ	
เกสัชศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิก	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณดี แต่โสติดิกุล ประธานกรรมการ	
	อาจารย์ ขบาไพโร โปธิ์สุยะ	กรรมการ
	เภสัชกร มานพ ชันดี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาอุบัติการณ์ ชนิด และระดับความรุนแรงของปัญหาที่เนื่องมาจากยา และผลของการแก้ไขและป้องกันปัญหาในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยอายุรกรรมของโรงพยาบาลนครพิงค์ ในระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2542 ถึง เมษายน 2543

ผลการดำเนินงาน สามารถติดตามการใช้ยาในผู้ป่วย จำนวน 102 ราย จากการสืบค้น พบปัญหาที่เนื่องมาจากยาของผู้ป่วยก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล จำนวน 95 ปัญหา ในผู้ป่วยจำนวน 47 ราย โดยปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ การขาดความรู้เกี่ยวกับโรคและยาที่ได้รับ (ร้อยละ 29.47)

จากการติดตามการใช้ยาในระหว่างที่ผู้ป่วยรักษาอยู่ในโรงพยาบาล พบปัญหาที่เนื่องมาจากยาจำนวน 207 ปัญหา ในผู้ป่วยจำนวน 79 ราย (ร้อยละ 77.45) มีอุบัติการณ์การเกิดปัญหา ร้อยละ 3.98 ของจำนวนขนานยาที่ดูแล 5,204 ขนาน ประเภทของปัญหาที่พบบมากที่สุด คือ การเกิดอันตรกิริยาระหว่างยา 77 ปัญหา (ร้อยละ 37.20) และปัญหาการเกิดอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา 53 ปัญหา (ร้อยละ 25.60) ปัญหาส่วนใหญ่มีความรุนแรงอยู่ในระดับ 2 (ร้อยละ 42.35) และระดับ 3

(ร้อยละ 43.53) ไม่พบปัญหาที่มีความรุนแรงระดับ 5 และ 6 จากปัญหาที่ค้นพบ ได้ดำเนินการป้องกันปัญหา จำนวน 29 ครั้ง (ร้อยละ 15.34) แก้ไขปัญหา จำนวน 64 ครั้ง (ร้อยละ 33.86) และเฝ้าระวังติดตามปัญหา จำนวน 96 ครั้ง (ร้อยละ 50.80) จากการให้ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหา ได้รับการยอมรับ 83 ครั้ง (ร้อยละ 74.11) ยอมรับบางส่วน 10 ครั้ง (ร้อยละ 8.93) และปฏิเสธข้อเสนอนแนะ 19 ครั้ง (ร้อยละ 16.96) สำหรับผลของการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เนื่องจากยา ผลที่ได้รับส่วนใหญ่ คือ ไม่เกิดผลเสียกับผู้ป่วยตามที่คาดไว้ (ร้อยละ 43.9) ผู้ป่วยตอบสนองต่อการรักษา (ร้อยละ 12.2) และผู้ป่วยและญาติได้รับความรู้เรื่องโรคและยา (ร้อยละ 8.5) มีปัญหาบางส่วนที่เมื่อทำการแก้ไขแล้ว ผู้ป่วยไม่ตอบสนองต่อการรักษา (ร้อยละ 4.2) และไม่สามารถติดตามผล (ร้อยละ 12.2) หรือประเมินผลได้ (ร้อยละ 2.1)

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการของเภสัชกร จำนวน 67 ราย พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการให้บริการ และไม่พบผู้ป่วยที่ไม่พึงพอใจต่อการให้บริการ ผู้ป่วยทุกรายต้องการให้เภสัชกรมาดูแลและให้คำแนะนำอีก หากต้องเข้ามารับการรักษาอีกครั้ง

การดำเนินการบริหารทางเภสัชกรรมตามรูปแบบที่กำหนด สามารถค้นหาปัญหาที่เนื่องจากยา และดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทำให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยยาอย่างเหมาะสม จึงสมควรมีการดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง

Thesis Title	Drug-Related Problems and Problem-Solving Outcomes in Chronic Obstructive Pulmonary Disease Patients Admitted to Medical Wards in Nakornping Hospital	
Author	Miss Ampai Taweeapiradeecharoen	
Master of Pharmacy	Clinical Pharmacy	
Examining Committee	Asst. Prof. Wandee Taesotikul	Chairman
	Lect. Chabaprai Phosuya	Member
	Mr. Manop Kantee	Member

Abstract

The objective of this study was to determine the magnitude, categorization and severity of drug-related problems (DRP) and problem-solving outcomes in Chronic Obstructive Pulmonary Disease patients admitted to medical wards in Nakornping hospital during November, 1999 to April, 2000.

Over the study period, 102 patients received pharmaceutical care. DRP prior to admission was detected in 47 patients with 95 problems. The most commonly DRPs found were patient knowledge of drug therapy (29.47%).

During hospital stay, 207 DRPs from 5,204 observations (3.98%) were found in 79 patients (77.45%). The most commonly DRPs found were drug interaction (77 problems, 37.20%) and adverse drug reactions (53 problems, 25.60%). The majority of DRPs were classified as severity level 2 (42.35%) and level 3 (43.53%). There were no DRP in severity level 5 and 6. The researcher had prevented DRPs 29 times (15.34%), solved DRPs 64 times (33.86%) and monitored closely 96 times (50.80%). 83 recommendations (74.11%) were accepted by

healthcare providers, 10 recommendations (8.93%) were partially accepted and 19 recommendations (16.96%) were rejected. For the problem-solving outcomes, the most commonly outcomes found were no predictable complications noted (43.9%), patient responded to therapy (12.2%) and improved patients' knowledge (8.5%). In some DRPs, patient not responding to therapy after corrected (4.2%) and unable to followed (12.2%) or evaluated (2.1%).

67 patients were assessed for their satisfactions toward pharmaceutical care services. Most of them satisfied provided services and no one unsatisfied. All patients need for this service to be continued.

Pharmaceutical care implemented by this model can help identifying, preventing and solving DRPs, resulted in appropriate use of drug. Therefore the program should be continued.